

S P R I E D U M S

Rīgā 2009.gada 21.maijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs senators A.Guļāns
tiesnese V.Kakste
senators J.Neimanis

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *U.M.* pieteikumu par Gulbenes rajona policijas pārvaldes 2005.gada 1.septembra lēmuma atcelšanu, sakarā ar *U.M.* kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 8.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 11.augustā plkst.00.27 Gulbenes rajona policijas pārvaldes Ceļu policijas inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu par to, ka 2005.gada 10.augustā plkst. 21.25 *U.M.* (turpmāk – pieteicējs) vadīja automašīnu *Audi 100* Gulbenē, pa Rīgas ielu virzienā no Līkās ielas uz Vidus ielu, atrodoties alkoholisko dzērienu ietekmē ar alkohola koncentrāciju urīnā 1,87 promiles. Pieteicējs atteicies nodot alkohola ietekmes noteikšanas analīzēm asinis. Vienlaikus pieteicējs nav varējis uzrādīt vadītāja apliecību par tiesībām vadīt attiecīgu transportlīdzekli.

Ar Gulbenes rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas Ceļu policijas priekšnieka 2005.gada 16.augusta lēmumu pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.⁴panta pirmās un 149.¹⁵panta astotās daļas, sodot pieteicēju ar naudas sodu Ls 400 apmērā, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 36 mēnešiem.

Izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu par minēto lēmumu, Gulbenes rajona policijas pārvaldes priekšnieks ar 2005.gada 1.septembra lēmumu sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu.

[2] Gulbenes rajona policijas pārvaldes priekšnieka lēmumu pieteicējs pārsūdzēja tiesā.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 30.augusta spriedumu pieteikums noraidīts.

[4] Izskatot lietu sakarā ar pieteicēja apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2008.gada 8.oktobra spriedumu pieteikumu noraidīja. Spriedums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs atteicās no asins pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai. 2005.gada 10.augusta medicīniskās pārbaudes protokola 14.punktā dots slēdziens, ka *U.M.* ir konstatēts alkohola reibums. No minētā protokola redzams, ka pieteicējs ir atteicies no asins analīzēm alkohola koncentrācijas noteikšanai.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējam 2005.gada 10.augustā plkst.21.25 nebija līdzī transportlīdzekļu vadīšanas tiesību.

Lietā ir strīds par to, vai *U.M.* vadīja transportlīdzekli Gulbenē, pa Rīgas ielu virzienā no Līkās ielas uz Vidus ielu.

[4.2] Lietā konstatējami turpmāk minētie apstākļi.

Administratīvā pārkāpuma protokolā pieteicējs ar savu parakstu apliecinājis, ka ar protokola saturu ir iepazīstināts, un protokolā paskaidrojis „tam visam nepiekrītu sakarā ar to, ka tas tā nebija”.

Pieteicēja 2005.gada 11.augusta testēšanas pārskats apliecina, ka etanols plazmā ir 1.87 g/L.

No policijas darbinieka *A.Š.* 2005.gada 10.augusta ziņojuma izriet, ka 2005.gada 10.augustā plkst.20.05 viņš ievērojis pa Blaumaņa ielu braucošu automašīnu *Audi 100*, kas veica apdzīšanas manevru. Automašīnā pie stūres sēdēja pieteicējs, kuru *A.Š.* esot pazinis. Pieteicējs izdarīja vēlreiz apdzīšanas manevru, gandrīz izraisot avāriju ar pretī braucošu automašīnu. Par visu redzēto *A.Š.* paziņoja pilsētā dežūrējošiem policijas darbiniekiem *A.V.* un *I.S.*

No policijas darbinieka A.V. 2005.gada 11.augusta ziņojuma izriet, ka 2005.gada 10.augustā plkst.20.30 saņēmis informāciju no A.Š., ka pa Blaumaņa ielu braucošā automašīna Audi 100 ar /reģistrācijas numurs/, veicot apdzīšanas manevru, ir izraisījusi avārijas situāciju. Atrodoties Ozolu ielas un Rīgas ielas krustojumā A.V. kopā ar I.S. ievērojuši iepriekšminēto automašīnu Audi 100, kas brauca pa Rīgas ielu virzienā no Ozolu ielas uz Vidus ielu, un nolēmuši automašīnu apturēt. Automašīnu Audi 100 policijas darbinieki apturējuši, ieslēdzot dienesta automašīnas bākugunis. Automašīna apstājusies, un tās vadītājs to atstājis bez policijas darbinieka uzaicinājuma. Personu apliecinājumus un vadītāja apliecību automašīnas Audi 100 vadītājs uzrādīt nevarēja. Vadītājs bijis acīmredzamā alkohola reibumā, bet no alkohola koncentrācijas pārbaudes izelpojāmā gaisā ar alkometru Lion-SD400 atteicies, tāpēc ticis nogādāts Gulbenes slimnīcā medicīniskās pārbaudes veikšanai. Vadītājs atteicās nodot asinis alkohola koncentrācijas noteikšanai.

Policijas darbinieks I.S. 2005.gada 11.augusta ziņojumā ir sniedzis analoģu lietas faktisko apstākļu izklāstu, cita starpā arī norādot, ka vadītājs analizēm nodeva urīnu.

Pieteicējs pirmās instances tiesas sēdē 2007.gada 10.augustā paskaidroja, ka nebija daudz lietojis alkoholu, ka prasījis sievietei viņu aizvest, jo viņam ir slims tēvs un mātei ir vajadzīga viņa palīdzība. Pieteicējs ar sievieti izbrauca no pagalma un brauca pa ceļu. Sastīdējās ar sievieti, un viņa apstādināja mašīnu pie veikala, izkāpa ārā un aizgāja. Viņš arī izkāpa no mašīnas. Piebrauca policisti un lika iepūst trubiņā, viņš ir atteicies, jo nebija braucis. Slimnīcā ir nodevis urīnu un izgājis pārbaudes. Strīds ir par to, vai viņš vadīja mašīnu, vai nē.

Pieteicēja dzīvesbiedre D.F. pirmās instances tiesas sēdē liecināja, ka vīrs bija atnācis mājās ap plkst.17-tiem. Pie vīra atnācis paziņa, ar kuru kopā viņš iedzēris. Ap pulksten 21-iem piezvanījusi vīra māte sakarā ar vīra tēva slimību. Pieteicēja neesot bijusi priecīga, ka viņai vīrs jāved, jo jaunākā meitiņa tajā laikā bijusi tikai gadu veca. Lieciniece tomēr piekritusi vīru aizvest. Kad izbraukuši, vīrs lieciniecei sācis mācīt braukt. Lieciniece apstājusies pie tuvākā veikala un aizgājusi. Nekādas skaņas un signālus neesot dzirdējusi. Par tālāko neko nezina. Mašīnai, ar kuru viņa ar vīru brauca, logi bija tonēti un tie bija aizvērti.

Liecinieks A.Š. pirmās instances tiesas sēdē liecināja, ka braucis un redzējis, ka tieši pieteicējs (liecinieks viņu zina pēc uzvārda) veic bīstamu manevru. Liecinieks ziņojis par šo gadījumu policijas ekipāžai. Stikli automašīnai nebija tonēti.

Liecinieks *A.V.* pirmās instances tiesas sēdē liecināja, ka informācija par automašīnu saņemta no *A.Š.*, kas droši vien teicis, ka aizdomīga mašīna. Pieteicēja mašīnu esot atpazinuši, jo laikam bija nosaukts automašīnas numurs. Redzējuši braucošu mašīnu un likuši apstāties. Liecinieks tiesas sēdē vairākkārt atkārtoja, ka par notikumu daudz neko neatceras.

Liecinieks *I.S.* pirmās instances tiesas sēdē liecināja, ka pilnīgi neko neatceroties un nevar pastāstīt, jo ir pagājuši divi gadi.

[4.3] Ņemot vērā to, ka policijas darbinieks *A.V.* pirmās instances tiesas sēdē nevarēja pārliecinoši un konkrēti liecināt par faktiskajiem apstākļiem, jo tos pamatā neatcerējās, bet policijas darbinieks *I.S.* vispār nevarēja liecināt par pieteicēja transportlīdzekļa apturēšanas apstākļiem, jo minēto gadījumu neatcerējās, jo ir pagājuši vairāk kā divi gadi no notikuma, uzskatāms, ka konkrētajā gadījumā izšķiroša nozīme ir policijas darbinieku ziņojumos norādītajam faktu izklāstam.

Ar policijas darbinieku *A.V.* un *I.S.* 2005.gada 11.augusta ziņojumiem, kuros norādīts, ka automašīna *Audi 100* pēc policijas pieprasījuma, ieslēdzot bākugunis, apstājusies, un no tās izkāpis pieteicējs, apstiprinās fakts, ka tieši pieteicējs ir vadījis transportlīdzekli administratīvajā protokolā norādītajā laikā un vietā.

Nav konstatējama pieteicēja iepriekšēja saistība ar policijas darbiniekiem *A.V.* un *I.S.* Uz to nenorādīja arī pats pieteicējs, tāpēc izslēdzams fakts, ka policijas darbiniekiem *A.V.* un *I.S.* būtu iemesls un interese norādīt uz personu, kura nav vadījusi automašīnu. Lietā nav konstatēti arī apstākļi, kas dotu pamatu apšaubīt policijas darbinieka objektivitāti, kā arī apstākļi, kas liecinātu, ka ceļu policijas inspektori ir tieši vai netieši ieinteresēti lietas iznākumā personīgu motīvu dēļ.

[4.4] Policijas darbinieka *A.Š.* ziņojumā norādītajam un liecībai pirmās instances tiesas sēdē ir sekundāra nozīme, jo *A.Š.* redzēja pieteicēju vadām transportlīdzekli plkst.20.05 pa Blaumaņa ielu virzienā uz Rīgas ielu, bet *A.Š.* nevar liecināt par to, vai pieteicējs ir vadījis transportlīdzekli plkst.21.25 pa Rīgas ielu virzienā no Līkās ielas uz Vidus ielu.

[4.5] Pieteicēja apgalvojums, ka viņš nav vadījis automašīnu protokolā norādītajā laikā un vietā, nav ticams, jo tas neatbilst lietā esošo pierādījumu saturam, kas nepārprotami norāda, ka tieši pieteicējs ir vadījis administratīvajā protokolā norādītajā laikā un vietā attiecīgo transportlīdzekli. Turklāt pieteicējs pie administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas nav norādījis, ka minēto transportlīdzekli nav vadījis, ka to ir vadījusi viņa sieva *D.F.* Apstākļi, ka

transportlīdzekli ir vadījusi pieteicēja sieva, viņš ir norādījis tikai pirmās instances tiesas sēdē.

Pieteicējam nebija šķēršļu viņa aizturēšanas brīdī uz faktiskajiem apstākļiem norādīt rakstveida paskaidrojumā, nevis ierakstīt nekonkrētu frāzi. No protokolā par administratīvo pārkāpumu ierakstītā pieteicēja paskaidrojuma nav izsecināms, ka pieteicējs ar automašīnu nav braucis, kā arī, kam viņš nepiekrīt un kas tieši nebija tā, kā norādīts protokolā.

[4.6] Liecinieces *D.F.* liecības patiesums ir apšaubāms, viņa cenšas panākt lietas faktisko apstākļu sagrozīšanu par labu pieteicējam.

[4.7] Ņemot vērā iepriekš norādītos apsvērumus, policijas darbinieku *A.V.* un *I.S.* ziņojumos sniegtajam faktu izklāstam ir piedodama liela ticamības pakāpe un priekšroka, salīdzinājumā ar pieteicēja paskaidrojumiem un liecinieces *D.F.* liecībām.

[4.8] Tā kā pieteicējs vadīja transportlīdzekli, viņam bija jāuzrāda policijas darbiniekiem atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadītāja apliecību, kaut arī viņš jau bija izkāpis no transportlīdzekļa. Līdz ar to pieteicējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.⁴panta pirmās daļas.

[4.9] Konkrētajā gadījumā nav ievērots Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumu Nr.15 „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids” (turpmāk – noteikumi Nr.15) 4.punkts, jo lietas materiāliem nav pievienots transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokols, kurā bija jāfiksē vadītāja atteikumu veikt pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā. Taču minētais pārkāpums ir nebūtisks, jo tas nav ietekmējis administratīvā pārkāpuma būtību.

[4.10] Nav pamatots pieteicēja arguments, ka pieteicējs tomēr ir piekritis medicīniskajai pārbaudei, jo nodevis analīzēm urīnu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas brīdī) noteic, ka transportlīdzekļa vadītāja saukšanai pie administratīvās atbildības par transportlīdzekļa vadīšanu alkoholisko dzērienu iespaidā alkohola ietekmes koncentrācija ir jākonstatē asinīs.

Ievērojot minēto, pārkāpuma izdarīšanas brīdī spēkā esošā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.¹⁵panta astotās daļas dispozīcija paredzēja konkrētu pārbaudāmo objektu, proti, minētais pants paredzēja atbildību par atteikšanos no asins pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai.

[5] Par minēto spriedumu pieteicējs iesniedza kasācijas sūdzību, lūdzot spriedumu atcelt. Kasācijas sūdzība pamatota ar tālāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Tiesa nav ņēmusi vērā, ka pieteicējs nav izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.¹⁵panta astotajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[5.2] Lietā esošie pierādījumi ir vērtēti vienpusēji, nepilnīgi un neobjektīvi, līdz ar to ir pārkāpts Administratīvā procesa likuma 154.pants.

[5.3] Tiesa nav ņēmusi vērā, ka pieteicējs automašīnu nav vadījis. Lietā nav neviena pierādījuma, ka viņš būtu vadījis automašīnu pirms pārbaudes. Ir tikai apšaubāmas policijas darbinieku liecības.

[5.4] Tiesa nav ņēmusi vērā, ka pašreizējā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.¹⁵panta astotās daļas redakcija paredz atbildību par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes, kas ir plašāka par asins pārbaudi. Pieteicējs šajā lietā bija nodevis urīna analīzes. Ievērojot minēto un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 8.panta otro daļu, pieteicēju šobrīd nevar sodīt par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes, proti, medicīniskā pārbaude bija notikusi, jo pieteicējs nodeva urīnu.

[5.5] Vērā ņemams arī tas, ka uz sprieduma taisīšanas brīdi par strīdus pārkāpumu sods ir transportlīdzekļu vadītāja tiesību atņemšana uz diviem gadiem, bet pieteicējam saskaņā ar iepriekšējo likuma redakciju vadītāja tiesības tika atņemtas uz trīs gadiem.

[5.6] Tiesa nav ņēmusi vērā, ka policijas darbinieku ziņojumi nav likumā paredzētais pierādīšanas līdzeklis.

[5.7] Tiesa nav piemērojusi vienlīdzības principu un nav tulkojusi šaubas par labu privātpersonai.

[6] Gulbenes rajona policijas pārvalde iesniedza paskaidrojumus par kasācijas sūdzību, norādot, ka kasācijas sūdzība ir nepamatota.

[7] Pieteicējs un viņa pārstāvis, kā arī atbildētājas pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās. Ņemot vērā to, ka procesa dalībniekiem bija paziņots par lietas izskatīšanas laiku un vietu likumā noteiktajā kārtībā, Senāts atzina, ka lietu var izskatīt bez viņu klātbūtnes.

Motīvu daļa

[8] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs ir pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.¹⁵ panta astotajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Minētā tiesību norma (redakcijā uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi) paredzēja transportlīdzekļa vadītāja atbildību par atteikšanos no asins pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai, narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes.

Konkrētajā gadījumā, lai secinātu, ka pieteicējs ir izdarījis šajā tiesību normā paredzēto administratīvo pārkāpumu, bija nepieciešams konstatēt divus priekšnoteikumus – ka pieteicējs bija transportlīdzekļa vadītājs un ka viņš bija atteicies no likumā paredzētās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai. Līdz ar to Senātam jāpārbauda, vai apgabaltiesa pamatoti secināja, ka izskatāmajā gadījumā pastāv abi iepriekš minētie priekšnoteikumi.

[9] Vispirms izvērtējams, vai apgabaltiesa, pārbaudot un novērtējot lietā esošos pierādījumus, pamatoti secināja, ka pieteicējs vadīja automašīnu administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā.

Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem. No šīs tiesību normas izriet, ka tiesai savi secinājumi jāizdara tikai pēc tam, kad pierādījumi ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudīti (*sk., piemēram, Senāta 2005.gada 5.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-73/2005 13.punktu, 2009.gada 26.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-18/2009 9.punktu*). Savukārt Administratīvā procesa likuma 154.panta trešā daļa uzliek tiesai pienākumu norādīt, kāpēc tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinusi vienu faktu par pierādītu, bet citu – par nepierādītu. Tiesai jāpamato spriedums ar tiem pierādījumiem, par kuru ticamību tiesa ir pārliecināta. Ja tiesa noraida kādu pierādījumu, jo nepiešķir tam ticamību, tiesai jāpamato, kādēļ tiesa tā uzskata (*sk., piemēram, Senāta 2008.gada 13.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-493/2008 7.punktu*).

Senāts atzīst, ka apgabaltiesa ir pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus (tostarp administratīvā pārkāpuma protokolu, policijas darbinieku

dienesta ziņojumus un liecības, kā arī pieteicēja paskaidrojumus un viņa dzīvesbiedres liecības) un spriedumā atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154.panta prasībām pamatojusi savus secinājumus par to, ka lietā ir pierādīts, ka pieteicējs 2005.gada 10.augustā plkst. 21.25 vadīja automašīnu *Audi 100* Gulbenē, pa Rīgas ielu virzienā no Līkās ielas uz Vidus ielu.

Novērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa, sniedzot atbilstošu pamatojumu (*sk. šā sprieduma 4.3. - 4.7.punktu*), deva priekšroku policijas darbinieku dienesta ziņojumiem, no kuriem izriet, ka tieši pieteicējs vadīja automašīnu administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā. Kā izriet no apgabaltiesas sprieduma, tiesai nebija šaubu par policijas darbinieku objektivitāti. Savukārt pieteicēja paskaidrojumus un viņa dzīvesbiedres liecības par to, ka pieteicējs nav vadījis automašīnu, tiesa nav atzinusi par ticamiem.

Ievērojot minēto, Senāts secina, ka apgabaltiesa nav pieļāvusi procesuālo tiesību normu pārkāpumus pierādījumu novērtēšanā, bet pamatoti secinājusi, ka tieši pieteicējs vadīja automašīnu. Savukārt kasācijas sūdzībā norādītie argumenti par tiesas pārkāpumiem pierādījumu novērtēšanā un par to, ka pieteicējs nevadīja automašīnu, pēc būtības ir vērsti uz pierādījumu pārvērtēšanu lietā, kas neietilpst kasācijas instances tiesas kompetencē.

Vienlaikus Senāts norāda, ka policijas darbinieku ziņojumi ir uzskatāmi par rakstveida pierādījumiem administratīvā pārkāpuma lietā. Līdz ar to nav pamatots kasācijas sūdzībā norādītais arguments, ka minētie ziņojumi nav likumā paredzētais pierādīšanas līdzeklis.

Tāpat nav pamatots kasācijas sūdzībā norādītais arguments, ka tiesa nav tulkojusi šaubas par labu privātpersonai. Senāta praksē ir atzīts, ka tiesai ir jātulko šaubas par labu privātpersonai tikai tad, ja, novērtējot visus lietā esošos pierādījumus, tiesa nevar nonākt pie pārliecības par personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā (*sk., piemēram, Senāta 2007.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-219/2007 17.punktu, 2008.gada 13.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-493/2008 14.punktu*). Konkrētajā gadījumā tiesai, novērtējot lietā esošos pierādījumus, neradās šaubas par to, vai pieteicējs bija vadījis automašīnu.

[10] Tālāk Senātam jānoskaidro, vai tiesa pamatoti secināja, ka pieteicējs bija atteicies no likumā paredzētās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai.

Konkrētajā gadījumā policijas darbinieki atbilstoši noteikumu Nr.15 prasībām pieteicēju nogādāja ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai, lai noskaidrotu, vai pieteicējs ir vadījis automašīnu alkohola reibumā. Kā redzams no medicīniskās pārbaudes protokola, pieteicējs ir atteicies nodot asins paraugu, bet ir piekritis citas bioloģiskās vides, proti, urīna pārbaudei. Izmeklējot pieteicēja nodoto urīnu, tajā ir konstatēta alkohola koncentrācija 1,87 promiles, un medicīniskās pārbaudes protokola 14.punktā (Atzinums) ir norādīts atzinums, ka pieteicējam ir konstatēts alkohola reibums (*lietas 42.lapa*).

Kaut arī pieteicējs bija nodevis medicīniskajai pārbaudei urīnu un tajā tika konstatēta iepriekš minētā alkohola koncentrācija, apgabaltiesa, atzina, ka pieteicēja darbības ir kvalificējamās kā atteikšanās no likumā paredzētās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai, jo pārkāpuma brīdī spēkā esošā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.¹⁵panta astotās daļas dispozīcija paredzēja konkrētu pārbaudāmo objektu, proti, minētā tiesību norma paredzēja atbildību par atteikšanos tieši no *asins pārbaudes* alkohola koncentrācijas noteikšanai. Tādējādi no apgabaltiesas sprieduma izriet, ka izšķiroša nozīme bija tam, ka pieteicējs atteicās nodot pārbaudei asins paraugu, bet tam, ka pieteicējs nodeva pārbaudei urīnu, lietā nav nekādas nozīmes.

Senāts turpmāk norādīto apsvērumu dēļ šādam apgabaltiesas secinājumam nepiekrīt.

[11] Kā atzīst Senāts, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.¹⁵panta astotajā daļā (redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā) minētā „asins pārbaude” bija saprotama kā „medicīniskā pārbaude”, uz ko norāda gan vēlākie šīs tiesību normas grozījumi (2005.gada 15.septembra grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā), ar kuriem likumdevējs ir precizējis normas redakciju, paredzot transportlīdzekļa vadītāja atbildību par atteikšanos no „medicīniskās pārbaudes” alkohola koncentrācijas noteikšanai, gan arī noteikumi Nr.15, kuros gan pārkāpuma izdarīšanas laikā, gan arī šobrīd ir paredzēta medicīniskā pārbaude, nevis asins pārbaude.

Kā izriet no noteikumu Nr.15 13.3.apakšpunkta medicīniskā pārbaude cita starpā ietver alkohola lietošanas fakta laboratorisku noteikšanu un pārbaudes rezultātu fiksēšanu pārbaudes protokolā. Attiecībā uz atteikšanos no medicīniskās pārbaudes noteikumu Nr.15 19.punktā noteikts, ka, ja pārbaudāmais transportlīdzekļa vadītājs

atsakās nodot bioloģiskās vides (asiņu, urīna vai siekalu) paraugus laboratoriskiem izmeklējumiem, ārsts šo faktu ieraksta medicīniskās pārbaudes protokolā. Savukārt minēto noteikumu 24.punktā ir norādīts, ka, lai noteiktu alkohola koncentrāciju bioloģiskajā vidē, materiālu paraugus laboratoriskai izmeklēšanai nodod kopā ar nosūtījumu alkohola noteikšanai bioloģiskajā vidē (noteikumu 5.pielikums), kurā cita starpā norāda ņemtā parauga nosaukumu, tā ņemšanas datumu un laiku.

Minēto noteikumu 4.pielikuma 1.nodaļā noteikta kārtība, kādā veicama materiālu paraugu ņemšana alkohola noteikšanai bioloģiskā vidē un to glabāšana, tostarp šīs nodaļas atsevišķos punktos norādīts, kādā veidā tiek ņemti asins, urīna un siekalu paraugi. Savukārt noteikumu Nr.15 5.pielikumā esošajā veidlapā „Nosūtījums alkohola noteikšanai bioloģiskajā vidē” norādīts uz iespēju nodot asins, urīna vai siekalu paraugu alkohola koncentrācijas noteikšanai bioloģiskajā vidē.

Ievērojot minēto, secināms, ka transportlīdzekļa vadītāja medicīniskajā pārbaudē alkohola koncentrāciju ir iespējams noteikt ne tikai ar asins parauga laboratorisku izmeklēšanu, bet arī ar citu bioloģiskās vides paraugu (urīna vai siekalu) analīzi. Līdz ar to transportlīdzekļa vadītāja medicīniskā pārbaude var notikt arī tad, ja transportlīdzekļa vadītājs ir atteicies nodot asins paraugu, bet ir nodevis citas bioloģiskās vides, piemēram, urīna paraugu.

[12] Ņemot vērā iepriekš norādītos argumentus, Senāts atzīst, ka, veicot pieteicēja nodotā urīna pārbaudi, pieteicējam tika veikta medicīniskā pārbaude. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka, nenododot asins paraugu, bet nododot urīna paraugu, pieteicējs ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.¹⁵panta astotajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Tā kā medicīniskajā pārbaudē pieteicēja urīnā tika konstatēta alkohola koncentrācija 1,87 promiles, pieteicēja pārkāpums (ievērojot iepriekš atzīto, ka pieteicējs bija vadījis automašīnu administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā) bija kvalificējams pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.¹⁵panta ceturtās daļas.

[13] Ievērojot iepriekš minēto, secināms, ka apgabaltiesa ir piemērojusi to materiālo tiesību normu, kuru nevajadzēja piemērot. Līdz ar to apgabaltiesas spriedums ir atceļams un lieta nosūtāma apgabaltiesai jaunai izskatīšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 2.punktu un 351.pantu Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

nosprieda

Atcelt Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 8.oktobra spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs	senators	(<i>paraksts</i>)	A.Guļāns
Tiesnese		(<i>paraksts</i>)	V.Kakste
Senators		(<i>paraksts</i>)	J.Neimanis

NORAKSTS PAREIZS

Senators

A.Guļāns

Rīgā 2009.gada 21.maijā